

Nr 789.

Av herr **Ossbahr**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 225, angående försvarsväsendets ordnande.

Under den förutsättningen att de av mig uti min principmotion nr 731 framförda synpunkterna och önskemålen angående arméorganisationen icke bliva beaktade, har jag uti motionen nr 740 beträffande lantstridskrafterna framfört ett andrahandsyrkande rörande deras organisation. Däri har jag framhållit, hurusom de två omförmälda extra krigsfördelningarna i viss utsträckning erhålla sin karaktär genom den materielutrustning, som kan bliva dem tilldelad, men då det i nämnda motion framlagda förslaget till arméorganisation endast uppgjorts under i motionen angivna förutsättningar, d. v. s. främst i avsikt att åtminstone slopa den förkastliga kategoriklyvningen, kunna kraven beträffande dessa tvenne fördelningar icke i sådant sammanhang ställas så högt, som önskvärt vore och som skett i principmotionen. I andrahandsmotionen förutsättes därför, att de båda fördelningarna erhålla även i detta hänseende en mera utpräglad reservkaraktär, och *under dylika förhållanden*, kan naturligtvis materielanskaffningen i fredstid för deras räkning begränsas på sätt som antytts i sagda motion (nr 740). Med stöd av de beräkningar, som finnas återgivna i bilaga 1 till min principmotion nr 731, torde kostnaden för en på dylikt sätt begränsad materielanskaffning överslagsvis kunna uppskattas till omkring 10 miljoner kronor, vartill komma 7,5 miljoner för tvenne tunga arméartilleridivisioner och 2 miljoner för ammunition till dessa eller alltså tillhopo i runt tal 20 miljoner kronor. Nämnda divisioner äro nämligen under alla omständigheter synnerligen behöfliga redan vid mobiliseringstillfället.

Vidare torde förstahandsbehovet till och med för de av försvarskommissionen avsedda sex krigsfördelningarna beträffande ammunition, främst spränggranater för artilleriet, vara så stort, att anskaffningen av dylik materiel bör ske i större omfattning, än kommissionen förutsatt, och tillägget bör därför sätta till minst 6 miljoner.

I sitt yttrande över försvarskommissionens betänkande har chefen för generalstaben framhållit, att det endast i undantagsfall torde bliva möjligt att vid användningen av fälthärens luftvärnsartilleri, som i och för sig vore på undre gränsen av det ur militär synpunkt godtagbara, taga hänsyn till önskvärheten att bereda skydd åt orter och anstalter i hemorten. På grund härav ansåg generalstabschefen det önskvärt, att hemortens behov av luftvärnsskydd tillgodosåges genom en utökning av de för hemorten (utom Stockholm) avsedda luftvärnsbatteriernas antal, ävensom att de för skyddet av ett stort antal visserligen sekundära men ur näringslivets synpunkt betydelsefulla skyddsföremål avsedda luftvärnskulspruteplutonerna ur landstormen utrustades med 25 mm. automatiska luftvärnspjäser. Denna materielökning och vapenanskaffning

kräver, enligt de av generalstabschefen utförda beräkningarna, en i förhållande till försvarskommissionens förslag sammanlagd merkostnad av 14 miljoner kronor, varav 5 miljoner kronor för anskaffning av 6 luftvärnsbatterier, 4 strålkastartroppar och 5 automatkanonbatterier samt 9 miljoner kronor för beväpningen av landstormskulspruteplutonerna med 25 mm. automatkanoner.

Om i detta sammanhang bortses från landstormen i övrigt, skulle en materielanskaffning utöver kommissionens förslag böra ske till ett sammanlagt belopp av $(20 + 6 + 14 =)$ 40 miljoner kronor. Därmed skulle visserligen icke anskaffning ske i den omfattning, som enligt min i principmotionen uttalade uppfattning vore motiverad, men då nu föreliggande förslag anknyter till andrahandsyrkandet i motionen nr 740, har jag under de i sistnämnda motion angivna förutsättningarna här begränsat engångskostnaden på sätt som skett.

Beträffande anskaffningstiden av såväl denna som den utav kommissionen föreslagna materielen, bör denna tid icke utsträckas längre, än som ur leverans- eller organisationsskäl må vara berättigat. Endast för den del av organisationen, som på grund av personalförhållanden icke omedelbart hinner uppställas, kan det vara riktigt att fördela materielanskaffningen på en följd av år, men i övrigt bör naturligtvis denna anskaffning ur krigsberedskapssynpunkt komma till stånd, så snart som leveranser över huvud taget kunna ske. Mot bakgrunden härav bör alltså materielanskaffningen så fördelas, att större delen av den utav kommissionen föreslagna jämte den här ovan för arméartilleriet och luftvärdet avsedda materielen anskaffas fortast möjligt, och materielen i övrigt under loppet av fem år. Förutom ett önskvärt tillägg till landstormens vapenutrustning, som behandlas i annan motion, bör sålunda, så snabbt som kan, materiel anskaffas för minst 85 miljoner kronor och den övriga anskaffningen för 35 miljoner kronor fördelas på fem år.

Under hänvisning till det ovan anförda och under förutsättning att de av mig i fråga om lantstridskrafterna i min principmotion nr 731 framförda synpunkterna och önskemålen icke vinna beaktande, hemställes alltså *såsom ett andrahandsyrkande* och i anslutning till den i motionen nr 740 under däri angivna förhållanden föreslagna arméorganisationen,

att riksdagen ville under angiven förutsättning besluta en materielanskaffning för arméns och luftvärnsvapnets behov i enlighet med här framlagda förslag.

Stockholm den 21 april 1936.

Carl Patric Ossbahr.